

buditele slovenského Svätozára Hurbana Vajanského pamětní deskou, která bude pod patronací akademického senátu university Komenského v Bratislavě umístěna na budově právnické fakulty, kde Hurban Vajanský studoval práva v letech 1867 až 1870. Tato mimořádná slavnost bude významným bodem sjezdového programu dne 8. IX. 1933.

O osnově nového trestního řádu v sovětském Rusku referuje doc. G. S m i r n o v v dvojčísle Sborníku věd právních a státních (ročník XXXIII., č. 1—2). Na rozdíl od platného trestního řádu z r. 1923, jenž jest kompromisem »mezi ideami liberálně buržoasního práva a úkolem soudu býti nástrojem třídního potlačení nepřátel proletářské revoluce«, jest osnova již nekompromisním nástrojem boje s třídními nepřáteli a proto především odstraňuje řadu formálně právních garancí a zachovává jiné jen potud, pokud pomáhají uskutečnit úkoly, jež má před sebou proletářský soud. Prvním úkolem orgánů sovětské justice jest zjistiti, stojí-li před nimi »třídní nepřítel« nebo »pracující«. S prvním třeba jednati »drsně a tvrdě«. Mezi jinými důvody, vylučujícími trestní stihání, uvádí osnova též okolnost, že nejde o jednání třídně nebezpečné nebo že jednání této povahy pozbylo. Vyšetřování koná jen výjimečně vyšetřující soudce, který jest podřízen prokurátorovi. Pravidelně je koná policie, úřad politické správy nebo prokurátor sám. Při vynesení rozsudku má se soud řídit nejen platnými zákony, ale i »všeobecnou politikou proletářského státu«. Soudcové jsou odvislí od vlády. Zásada obžalovací je omezena, za to zásada veřejnosti je rozšířena zejména i na řízení přípravné, v němž se vyskytují reminiscence na nejprimitivnější formu přípravného vyšetřování, kdy hlas lidu a jeho nepříznivý úsudek o podezřelých osobách v trestním řízení rozhodovaly. Zásada třídní justice jeví se též v zdůrazňování povinnosti příslušných orgánů zjistiti, v jaké míře jest pachatel i jeho čin nebezpečni pro diktaturu proletariátu a pro vymoženosti proletářské revoluce. Z pravidel o věcné příslušnosti soudů vysvítá, že zásada »nikdo nesmí býti odňat svému zákonnému soudci« neplatí, nýbrž že vláda vždy může zvoliti soud, který je jí nejpohodlnější. Státní zástupce, jenž v přípravném řízení má postavení dominující, jest zároveň strážcem zákona kontrolujícím soud. Předpisy o vzájemném poměru veřejného žalobce a soudu mají umožniti, aby vždy a podle možnosti co nejrychleji soud rozhodl tak, jak tomu chce vláda. Případně charakterisuje Smirnov osnovu těmito slovy: »Osnova „zbavuje trestní řízení formalismu“ v takové míře, že vlastně dává skoro neomezenou moc nad občany odvislým soudům, prokuratuře a vyšetřujícím orgánům. Občan (nejen obviněný, nýbrž i jiné soukromé osoby zúčastněné v řízení) jest tedy vydán libovůli těchto orgánů. Ovšem tato libovůle nemusí vždy býti v neprospěch občana a především obviněného, ale přece nikdo nemůže věděti, jak s ním bude naloženo v jednotlivém případě. Jedině o zájmy vlády jest postaráno tak, jako nikde jinde: kde vláda chce míti rozsudek určitého obsahu, tam jej míti bude.

Proto „soud“ v sov. Rusku neměl by se vlastně vůbec jmenovati soudem a normy osnovy o »soudním« řízení jsou jen novým důkazem toho, že v sovětském Rusku jest jen jediná bezpodmínečně platná norma: »vláda může dělati s „občany“ co chce.«

Jmenování v soudní službě: President republiky jmenoval rady nejvyššího soudu JUDr. Theodora N u s s b a u m a a Václava C í c h u senátními presidenty nejvyššího soudu; prokurátora JUDr. Ferdinanda B o ř i c k é h o vrchním prokurátorem u vrch. st. zastupitelství v Bratislavě; stát. zástupce JUDr. Miroslava P r o k e š e prokurátorem u stát. zastupitelství v Praze; vrchní soudní rady JUDr. Rudolfa M a s á k a v Praze, Josefa P i n c e v Praze, JUDr. Ferdinanda Z a j í č k a v Praze, Milana L o š a n a v Praze, JUDr. Jana K a u t s k é h o v Litoměřicích, Václava K o l á ř e v Písku, JUDr. Jana M a l á t a v Praze a JUDr. Ludvíka M i k e š e v Praze a soudní rady Stanislava S t u n u v Praze, JUDr. Kamila M a t o u š k a v Praze a JUDr. Roberta S t e i n e r a v Chebu vrchními soudními rady u vrch. soudu v Praze; vrch. soudního radu u kraj. soudu v České Lípě Václava V e s e l é h o vicepresidentem krajského soudu v Hradci Králové a vrch. soudního radu u krajského soudu v Levoči JUDr. Ctakara Ř e z n í č k a a soudního radu u krajského soudu v Košicích Františka M a r k a vrchními soudními rady u vrchního soudu v Košicích.

Komentář k zákonu o kartelech a soukromých monopolech, vyšel v nakladatelství PROTA, spol. s r. o., v Praze XIV., Jaro-
mírova 21 (Kč 32.—), z pera JUDr. Fr. Š t e r n a, advokáta a
člena užší komise kartelové při ÚSČP.

Dílo jest upraveno tak, že úvodem jest souvisle otištěno plné znění zákona, doprovázené důvodovou zprávou vládního návrhu, jakož i důvodovými zprávami ústavně právního výboru poslanecké sněmovny a senátu. V druhé části otištěny jsou jednotlivé paragrafy zákona, k nimž se bezprostředně váže komentář, osvětlující podrobně intence a dosah jednotlivých ustanovení. Tento prvý komentář k zákonu o kartelech z pera povolaného odborníka bude jistě zajímati nejširší kruhy naší hospodářské veřejnosti, neboť zákon neupravuje jen poměry kartelů a jejich členů. Všechna jeho ustanovení vztahují se i na obchod a velkoobchod s kartelovým zbožím a zejména též na výrobu a obchod s předměty nezbytné potřeby. Toto ustanovení jest zajímavé tím, že vlastně nahrazuje samostatný zákon o dozoru nad cenami předmětů nezbytné potřeby, neboť u nich jest možný zákrok podle zákona o kartelech i tehdy, když jejich výroba neb prodej žádnými kartelními úmluvami vázány nejsou. Po stránce právní jest tento zákon materií našemu zákonodárství úplně novou, jež bude již z toho důvodu zajímati kruhy právníků.